

EXPUNERE DE MOTIVE

În contextul oferit de actualul mediu internațional de securitate, opțiunea fermă de aderare a României la NATO implică și integrarea spațiului său aerian în cel al Alianței, prin conectarea la Sistemul de Apărare Aeriană Integrată Extinsă (NATINEADS).

Acest demers presupune din partea statului român îndeplinirea unui set de măsuri specifice, inclusiv crearea cadrului juridic necesar.

În cadrul procesului, mai larg, de adaptare a legislației naționale în vederea integrării spațiului aerian al României în cel al NATO, modificarea Legii nr. 257/2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României se impune cu necesitate.

Prin amendarea acestui act normativ se crează cadrul juridic pentru cooperarea forțelor aeriene române cu cele ale NATO, în combaterea aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian. Astfel, după aderarea la Alianță, în condițiile stabilite de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, aeronavele aparținând statelor membre pot acționa în spațiul aerian al României, în scopul executării în comun a serviciului de poliție aeriană.

De asemenea, Ministerul Apărării Naționale este abilitat ca, potrivit acordurilor tehnice încheiate, să realizeze permanent schimbul de date și informații privind situația aeriană cu sistemele similare NATO.

În scopul creșterii operativității în luarea deciziei pentru combaterea unei aeronave care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, proiectul de lege propune abilitarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării de a stabili persoanele cu responsabilități în domeniu.

În sensul celor prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, pentru modificarea și completarea Legii nr. 257/2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.



Situație comparativă



| Textul avizat | Textul nou | Motivare |
|--|--|--|
| <p>Art.I. – Legea nr. 257/2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 273 din 25 mai 2001, se modifică și se completează astfel:</p> <p>1. Articolul 2 va avea următorul cuprins: “Art. 2. - Spațiul aerian al României este constituit din coloana de aer situată deasupra solului și spațiului acvatic, fiind delimitat în plan orizontal de către frontierele terestre, fluviale și maritime stabilite prin lege, iar în plan vertical de către suprafața solului și limita inferioară a spațiului extraatmosferic.”</p> | <p>Art.I. – Legea nr. 257/2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 273 din 25 mai 2001, se modifică și se completează astfel:</p> <p>1. Articolul 2 va avea următorul cuprins: “Art. 2. – (1) Spațiul aerian al României reprezintă coloana de aer situată deasupra teritoriului de suveranitate al României, până la limita inferioară a spațiului extraatmosferic. (2) În scopul apărării colective, spațiul aerian al României este integrat în spațiul aerian al NATO. (3) Pentru a realiza apărarea și controlul utilizării spațiului aerian al NATO, structuri militare specializate ale Alianței organizează și execută serviciul poliție aeriană.”</p> | <p>Nemodificat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Punerea de acord a definiției spațiului aerian al României din prezenta lege cu cea din Codul aerian. • Prin prevederile alin. (2) și (3) se creează cadrul legal al integrării spațiului aerian național la Sistemul Integrat Extins de Apărare Aeriană NATO - NATINEADS. |
| <p>2. Punctul 3.6 al articolului 3 va avea următorul cuprins: “3.6 <i>aeronavă interceptoare</i> – aeronavă de stat care execută manevre de apropiere față de aeronava care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, în scopul identificării, avertizării, obligării de a intra în legalitate sau distrugerii acesteia;”</p> | <p>2. Punctul 3.6 al articolului 3 va avea următorul cuprins: “3.6 <i>aeronavă interceptoare</i> – aeronavă militară care execută manevre de apropiere față de aeronava neidentificată sau care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, în scopul identificării, avertizării, obligării de a intra în legalitate sau distrugerii acesteia;”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Definierea mai exactă a noțiunii; nu poate fi aeronavă interceptoare decât o aeronavă militară. |
| <p>3. După punctul 3.20 al articolului 3 se introduce un punct nou, punctul 3.21, cu următorul cuprins: “3.21 – NATINEADS – Sistemul Integrat Extins de Apărare Aeriană NATO.”</p> | <p>- eliminat -</p> | <ul style="list-style-type: none"> • În proiectul modificat nu mai apare noțiunea; se propune eliminarea. |
| <p>4. După alineatul 1 al articolului 5 se introduc două alineate noi, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins: “(2) Pentru a realiza controlul spațiului aerian al României, structuri specializate din compunerea</p> | <p>3. Articolului 5 va avea următorul cuprins: „(1) Răspunderea pentru controlul utilizării spațiului aerian al României revine Ministerului Apărării Naționale care este abilitat să ia măsurile stabilite prin prezenta lege.”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Pentru mai multă exactitate în stabilirea responsabilităților. |

| | | |
|--|---|---|
| <p>Ministerului Apărării Naționale desfășoară serviciul de luptă prin proceduri specifice de poliție aeriană.</p> <p>(3) În condițiile aderării la NATO și ale integrării apărării aeriene a României în NATINEADS, serviciul de poliție aeriană se poate executa în comun cu structurile specializate ale Alianței potrivit înțelegerilor tehnice încheiate de Ministerul Apărării Naționale.”</p> | <p>(2) În condițiile apărării colective a spațiului aerian al NATO, conducerea elementelor naționale ale serviciului poliție aeriană poate fi delegată de către Ministerul Apărării Naționale structurilor specializate ale Alianței prin transfer de autoritate.</p> <p>(3) Organele civile de trafic aerian înștiințează oportunitățile structurii specializate ale Ministerului Apărării Naționale despre aeronavele care urmează să opereze în spațiul aerian al României, despre cele aflate în dirijarea lor sau despre care au informații că utilizează neautorizat spațiul aerian.”</p> |  <ul style="list-style-type: none"> • Întreruperea legăturii radio, din punct de vedere al specialiștilor, este o situație care impune aplicarea măsurilor specifice prevăzute de prezenta lege. |
| <p>5. Litera e) a articolului 6 va avea următorul cuprins:</p> <p>“e) evoluția aeronavei la bordul căreia a avut loc un act de intervenție ilicită, indiferent dacă se respectă autorizarea primită sau dacă aeronava a fost deturnată.”</p> | <p>4. Litera e) a articolului 6 va avea următorul cuprins:</p> <p>“e) întreruperea legăturii radio și/sau intervenția ilicită la bordul aeronavei, indiferent dacă se respectă autorizarea primită sau dacă aeronava a fost deturnată.”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Propunerea se regăsește la punctul 6 din textul nou. |
| <p>6. După alineatul 2 al articolului 9 se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:</p> <p>“(3) După integrarea apărării aeriene a României în NATINEADS, împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României pot acționa și mijloace aeriene aparținând altor state membre NATO, în condițiile stabilite prin hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării.”</p> | <p>- eliminat -</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Specialiștii Forțelor Aeriene apreciază că textul actual al art. 11 alin. (1) este satisfăcător. |
| <p>7. Alineatul 1 al articolului 11 va avea următorul cuprins:</p> <p>“(1) În cazul imposibilității stabilirii legăturilor radio cu aeronava care utilizează neautorizat spațiul aerian al României, aceasta se interceptează cu aeronavele militare aflate în serviciul de luptă.”</p> | <p>- eliminat -</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Interceptarea se poate face și în scopul acordării de asistență în caz de nevoie, fapt omis de legiuitor. |
| | <p>5. Alineatul 3 al articolului 11 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Interceptarea aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian se execută cu respectarea reglementărilor aeronautice și are drept scop identificarea vizuală a acestora, indicarea direcțiilor de urmat pentru revenirea la traectele de zbor autorizate, acordarea de asistență în caz de nevoie,</p> | |

| | | |
|---|---|---|
| | <p>dirijarea în afara zonelor reglementate ca fiind zone interzise, restricționate, periculoase sau a celor rezervate temporar ori îndrumarea la aterizare pe aerodromul, aeroportul sau helidromul indicat.”</p> | |
| <p>6. După alineatul 4 al articolului 11 se introduc alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian pot acționa și forțe și mijloace aeriene aparținând altor state membre NATO, în condițiile stabilite prin înțelegeri.</p> <p>(6) Utilizarea spațiului aerian al altor state de către aeronave interceptoare aparținând Ministerului Apărării Naționale, pentru a acționa împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian, se face în conformitate cu prevederile înțelegerilor încheiate în acest sens.”</p> | <p>6. După alineatul 4 al articolului 11 se introduc alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian pot acționa și forțe și mijloace aeriene aparținând altor state membre NATO, în condițiile stabilite prin înțelegeri.</p> <p>(6) Utilizarea spațiului aerian al altor state de către aeronave interceptoare aparținând Ministerului Apărării Naționale, pentru a acționa împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian, se face în conformitate cu prevederile înțelegerilor încheiate în acest sens.”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Apărarea comună a spațiului aerian integrat al Alianței impune crearea cadrului legislativ necesar cooperării între forțele aeriene ale țărilor membre NATO. |
| <p>7. Alineatul (2) al articolului 13 se abrogă.</p> | <p>7. Alineatul (2) al articolului 13 se abrogă.</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Pot fi situații în care mijloacele aeriene nu au posibilitatea de a acționa și, ca atare, a impune o restricție de acțiune a mijloacelor terestre de apărare aeriană nu se justifică. |
| <p>8. Articolul 14 se abrogă.</p> <p>9. Articolul 18 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art. 18. - Dreptul de a ordona sau aproba executarea focului de avertisment de către aeronavele interceptoare, executarea focului de nimicire de către aeronavele interceptoare și de către mijloacele terestre de apărare aeriană îl au persoanele cu drept de decizie stabilite de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.”</p> | <p>8. Articolul 14 se abrogă.</p> <p>9. Articolul 18 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art. 18. - Dreptul de a ordona sau aproba executarea focului de avertisment de către aeronavele interceptoare, executarea focului de nimicire de către aeronavele interceptoare și de către mijloacele terestre de apărare aeriană îl au persoanele cu drept de decizie stabilite de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.”</p> | <p>Nemodificat</p> |
| <p>10. Articolul 19 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art. 19. - În scopul executării în siguranță a zborurilor pe timpul aplicării măsurilor prevăzute la art.8, Statul Major General, prin structurile de specialitate, poate da dispoziții de deviere sau chiar oprire temporară a tuturor zborurilor într-o anumită zonă sau în întreg spațiul aerian al României.”</p> | <p>10. Articolul 19 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Art. 19. - În scopul executării în siguranță a zborurilor pe timpul aplicării măsurilor prevăzute la art.8, Ministerul Apărării Naționale, prin structurile de specialitate ale Forțelor Aeriene, poate da dispoziții de deviere sau chiar de interzicere temporară a tuturor zborurilor într-o anumită zonă sau în întreg spațiul aerian al României.”</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Pentru operativitate în luarea deciziei. |



| | | |
|--|---|--|
| <p>Art. II. – Ministerul Apărării Naționale împreună cu Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor și Serviciul Român de Informații vor emite un ordin comun pentru aplicarea Legii nr. 257/2001, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege.</p> | <p>Art. II. – În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi Ministerul Apărării Naționale împreună cu Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor și Serviciul Român de Informații vor emite un ordin comun pentru aplicarea Legii nr. 257/2001, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege.</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Pentru a exista timpul necesar emiterii ordinului comun, se propune un termen de 30 de zile. |
| <p>Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> | <p>Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> | <p>Nemodificat</p> |
| <p>Art. IV. - Legea nr. 257/2001, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se republică în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.</p> | <p>Art. IV. - Legea nr. 257/2001, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se republică în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.</p> | <p>Nemodificat</p> |

